

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Évi előfizetés	40 L — b.
Évi előfizetés	20 L — b.
Évi előfizetés	7 L — b.
Évi előfizetés	6 L — b.
Évi előfizetés	3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
va-árnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

A városok autonómiája.

(E.) A temesvári Polgári Szervezet következő és céltudatos küzdelmet fejt ki a városok autonómiájának visszaállítása érdekében. Az új parlamenti ülészak a közeljövőben történendő megnyitása alkalmából emlékiratot intézett a kormány összes tagjaihoz, melyben rámutat a városok önkormányzatának nagy fontosságára. Ez a polgári szervezetnek immár a második ilyenemű memorandumja, melyben hangsúlyozta, hogy ezt a küzdelmet nem adja fel mindaddig, amíg a polgárság vissza nem nyeri azt a jogát, hogy ismét önmagát kormányozza. Ezért az akcióért csak üdvözölhetjük a magunk részéről Temesvár polgárságát és csak helyeselhetjük, hogy a városok autonómiájáért megindított propagandát a legselesebb alapokra fektette, amikor második emlékiratát nemcsak minden egyes szakminiszternek küldötte meg, hanem eljuttatta azt a politikai partállásukra való tekintet nélkül a volt magyar területek összes képviselőihez és szenátoraihoz, hogy azok a városok önkormányzatának visszaállítását a parlament mindkét házában szorgalmazza és felszólítja Erdély, Bánát és a többi egykori magyar részek polgármestereit, hogy a temesvári polgárság emez akcióját minden rendelkezésükre álló törvényes eszközzel támogatassák.

Indokolt ez a széleskörű akció már csak azért is, mivel a városok önkormányzatnélkülisége visszafejlődés és a polgári jogok megcsorbitása. Városaink polgársága ugyanis megszokta, hogy ne döntsönek róla — nélküle. A mai állapot, amikor a polgárságot nem az általa választott tisztviselők igazgatják, amikor nincs választott képviselőtestülete, amely a városok vezetőségének működését ellenőrzi, illetve annak tetteit a maga felelősségével fedezi, súlyos felelősség terheli a városok vezetőinek vállait. Amellett a jogfosztottság érzete akadályozza a lakosok megnyugvásának és asszimilációjának, mivel a polgárság a maga városának az életéből mintegy kikapcsoltnak érzi magát. Éppen ezért a konszolidációnak nagy és mindenekelőtt szükséges érdeke is megköveteli, hogy állítsák vissza a községek autonómiáját és adják meg a lehetőséget annak, hogy a városok önmagukat kormányozzák. Nem kisebb ember, mint a jelenlegi miniszterelnök atyja, Románia egyik legkiválóbb államférfia mondotta egyszer:

— Ha minden falu, minden község, minden város önkormányzati jogát gyakorolja, akkor minden község, minden falu, minden város védbástyája lesz az államnak.

Magyarok fájdalma.

Ezen címen az Adaverulban cikk jelent meg, melyek megírására a most meginduló bánati és erdélyi földfelosztások adtak alkalmat. Azt írja a cikk, hogy a kistarnavai földfelosztás alkalmából adott banketten a magyarság egy képviselője is felszólalt először francia, majd román nyelven. Mint birtokos a kisajátítás, mint magyar pedig a magyar kisebbségekkel való bánásmód miatt emelt panaszt. A miniszter francia és román nyelven válaszolt és kifejtette, hogy megérti a magyarok fájdalmát afelett, amit elvesztettek, de senki sem helyezkedhetik szembe az idők járásával.

Igen — kommentálja ezt a kijelentést az Adaverul — a „magyarok fájdalmát” mindenki értheti. Ez egy olyan érzés, mely természetes.

A magyarok emberöltőkön keresztül a magyar imperializmus eszmekörében nevelkedtek fel. Hogyan volna lehetséges, hogy ők, kiknek impulzivitása egyenesen legendás közmondások, ezen eszme összeomlását nyugodt szívvel fogadják. Ezt követelni annyi volna, mint a magyar nemzet története felett szemet hunyni. Ezért bennünk a magyarok fájdalma az emberi részvét érzését kelti fel. Ki kell várnunk, hogy ez a lelkiállapot a kérlelhetetlen valóság hatalma révén megváltozik. Meddig fog tartani ez a folyamat? Nem tudhatjuk. De a kezdet mindenestre az, hogy a magyar kisebbséget a román állam keretén belül kezeljék úgy, hogy itthon érezze magát.

— Összehívták a parlamentet. A Monitorul Oficial közli azt a királyi kéziratot, amely október 12-re összehívja a parlamentet.

A külpolitikai horizont.

Enyhült a keleti válság. — Asztalhoz ültek Mudarában a hadakozó felek képviselői. — Október elsején kezdődött a fegyverszünet. — Franciaország legutolsó huzása. — Egy román politikus nyilatkozata a háborús kilátásokról.

A keleti válság lényegesen enyhült, noha óvatossá diplomáciai jelentések szerint „még mindig súlyosnak tekinthető”. Musztafa Kemál válaszolt az angol ultimátumra. Válaszában kiemelte, hogy csak akkor hajlandó kiüríteni a semleges zónát, ha az angolok is kizáródnak onnan. Ezenkívül ragaszkodik ahhoz, hogy Konstantinápolyt a szövetségesek azonnal őrítsék ki és Trácia visszaadására adjanak biztosítékot. Végül is azonban Kemál azt javasolja, hogy Harrington angol főparancsnokkal Mudana községben személyesen találkozhassék és tárgyalhasson.

Londoni jelentések szerint az angol kormány elfogadhatatlannak tartja Musztafa Kemál válaszáat az ultimátumra. Ugyátszik azonban, hogy a keleti front antant generálisai békésebbek ezúttal a diplomatáknál, mert elmulasztották a kitűzték a mudáni találkozót. Harrington tábornokon kívül Franciaország részéről Charle, Olaszország részéről pedig Monbelli tábornok vesznek részt.

Konstantinápolyi jelentés szerint a görögök és a törökök között a fegyverszünet október 1-én, vasárnap délelőtt kezdődött.

A Daily Telegraph írja: Franciaország legutolsó huzása kimondott ellenségeskedés Oroszországnak a konferenciára bocsátása ellen. Az általános okokon kívül Franciaország azért tette ezt a lépést, mert Szovjetország bebozása kellemtelen lenne Romániára és Szerbiára.

A kolozsvári Ellenzék írja: A háborús hírekre vonatkozólag kérdést intéztünk egy politikushoz, aki a trianoni békeszerződés megkötésekor Románia teljhatalmu megbízottja volt. A volt miniszter a következőket mondotta:

— Egy újabb háború, amelybe Románia is szerepet jutna, mostani külpolitikai helyzetben nem tartozik a lehetetlen és váratlan események közé. A tévedés azonban azok részéről forog fenn, akik Romániának a balkán államokkal való háborúját jósolják.

Bulgária ma úgy területileg, mint katonai felkészültség szempontjából nem képezheti alapját egy Románia és a Balkán között kitörő háborúnak. Ugyiszintén nem avatkozhatunk be fegyveresen a szorosok kérdésébe vagy a török-görög háborúba, amely problémák részünkről

csak diplomáciai tárgyalások alapját képezhetik. Románia nem fog önként háborút kezdeni, csak abban az esetben következhetik ez be, ha megtámadják.

Csak két állam támadhatja meg Romániát: Oroszország és Magyarország. Hogy ezekkel az államokkal való feszültség mikor érheti el azt a fokot, hogy a háború elkerülhetetlenné váljék, nem tudom megmondani, mert a keleti események, amelyek ezzel a kérdéssel szoros kapcsolatban állnak, még nem jutottak el a teljes kifejlődés stádiumába.

Néra rovata.

Igyekezünk, igyekezünk.

Kedves Néném!

Ugy történt, hogy multkor leveletem visszahozta a szerkesztőségi posta, merthogy túltette a mértéket, gyarapodván én és egy tapasztalattal, hogy ami fénylik, az itt minden arany. Immáron, ha Kemál pasa is kezd belebábkulni az angliussal, én sem huzok a háború felé s megértettem, hogy hol cölöpözték be a társadalom drótsövényeit. És aki ezután azt találna mondani, hogy itt Chezdi-Osorhejun nincs valódi fáján összetartás, azt én vágom kupán, teremtette hitetlen Tamásai.

Ezután már csak Néném se törődjön a verebekkel, se a tyukokkal, hiszen, ha kicsépelek a csépelni valót, akad elég szem az éhesbegyűeknek, előbbiek, ha lopnak, utóbbiak, ha megérdemlik s szorgalmasan tojásogatnak, amiből küldhetne Néném kicsi mamának is egy kosárral.

Annyit mondhatok, hogy a lázas kultúrtevékenységben majdnem leűjtük egymást saját lábainkról s igen hejes, hogy a borbéjak is kiveszik belőle a részüket, mert hát valahol csak szellemi táplálkozásra való helyet is kell kijelölni s szombatunként akkora a túlekedés a lapok után, hogy vasárnapra abszolút semmi sem marad.

A mozi is szép hej — s a vezetőség arról értesíti az érdeklődőket, hogy vasárnapról kezdve gondoskodott arról, hogy a verekedések, ajúlások előbb vagy utóbb tartassanak meg s peregenek le a feljاراتok lefelé haladó lépéseiben, minekutána a levegő is ezután tisztább

lesz csekély ráfizetéssel s áldozatoktól vissza nem rettenve.

Azt kérdezi kedves Néném, hogy a koncerteket miért tartják a tornateremben? Hogy ezt ki nem találja? Hát azért, hogy legyen hej, hol a hangok mászhatnak, kuszhatnak, gyűrű-hintázhatnak, nekilendülhetnek, körben foroghatnak, nyújtózkodhatnak, ugrálhatnak, szabadgyakorlatokat végezhetnek, szóval tornázhatnak tetszésük szerint magasan vagy mélyen — esetleg bakot is ugorhatnak, — főleg akusztikai szempontból igen hálás a tornaterem, direkt és áperté ezért igen hejes.

Mert látja kedves Néném, hamar a hangok is versenyezne, akkor hogyne ugrálhatna más is, ami főleg a napi árakat meg nem illetné, illetőleg illetéktelenül illetvén, az illetékeseknek nem kellene ezekbe beleilleszkedni, — mint okának példáulért Kémál — ez már legény a gáton, nem mint akárki.

Hogy mi lesz a Princel, ezért eléggé fáj a mások feje is, már hogy lesz-e, nem lesz-e? — de lesz, mert lenni kell s már kopogtat az ajtón Mánás Miska, a Princenek tehát mihamarabb a Vigadóban van a helye.

Több tárgy lévén — legközelebb folytatom, addig is ezer édes csók Zsuzsikámnak s maradok tisztelőttel: Néra.

Magyar aranykönyv.

— E rovatban azok neveit fogjuk beiktatni megörökítésül, kik megértve az idők szavát és nemes áldozatkészségükkel hozzájárulnak a felekezeti magyar iskolák fenntartásához. Egyben felkérjük a falvak ref. és kath. iskoláinak vezetőit, hogy minden egyes adományról, legyen ez az adakozás természetbeni vagy pénzösszeg, szíveskedjenek szerkesztőségünket értesíteni, hogy e rovatban ott álljon az adakozók nevei, mint a magyar fajszeretet nementója, a magyar áldozatkészség örök dokumentuma. —

A felekezeti iskolák fenntartásához adományaikkal hozzájárultak:

Egy haralyi kiránduló társaság tagjai 130 leut adtak össze és az összeget beküldték szerkesztőségünkbe a ref. elemi iskola javára. Nevüket nem akarják elárulni, azonban tudjuk, hogy csakis olyan magyar emberek lehetnek, akik átérzve az idők szavát, nem rettennek vissza az áldozathozattól. Legyen életükön áldás és minden cselekedetük az Istennek tetsző.

HIREK

Szombat, október 7.

— **Házasság.** Tutoiu György rendőrbiztos ma délután házasságot kötött Kovács Terka urleánnyal városunkban.

— **Készülnek a Princ-re.** Városunk műkedvelői lázasan készülnek a Princ-re, melyet okt. 28-án akarnak előadni. A főbb szerepeket a következők kapták: Hász Sándor (Princ), Hászné (Milike), Dávid Dezső (báró), Teleky Vilma (báróné), özv. Jencseviczné (színész). Az előadáshoz készülnek az új díszletek is.

— **Halálozások.** Fogolyán Kristóf kereskedő 84 éves korában Sepsiszentgyörgyön elhunyt. A köztisztviselői állott kereskedő városunkban a Bándy és Fejér családokkal volt rokonságban. Temetése csütörtökön d. u. volt. — Özv. Cs. Szöcs Dánielné szül. Csekme Éva 86 éves korában városunkban elhunyt. Hétfőn délután temetik.

— **A szimfonikus zenekar hangversenye.** A szimfonikus zenekar próbái lázasan folynak a november 4-én estére tervezett és táncmulatsággal egybekötendő hangversenyére. Amennyiben az illetékes hatóságok engedélyezik a Petőfi-ünnepély megtartását, a zenekar ez alkalommal is szerepelni fog egy számmal az este rendezendő táncmulatsággal egybekötött hangversenyen. November 4-én — ha az október 22-re tervezett Petőfi-ünnepély napján este táncmulatság is lesz, csak hangversenyt tart a zenekar. Már most felhívjuk a város és vidék közönségének figyelmét a zenekar tervezett mulatságára, de főleg hangversenyére, mivel a közönség megértő és a hangversenyen minél tömegesebben megjelenő része révén lehet annyi anyagi erőre szert tennie a zenekarnak, hogy karmesterét fizetni és egyéb anyagi szükségle-

teit fedezni tudja. A műsorból már most annyit elárulhatunk, hogy egy szép magyar nyitányt Kéler-től, egy klasszikus egyveleget „Kluck-tól Wagner-ig” címmel s ezenfelül még két teljesen új számot a teljes zenekar, továbbá egy kvartettet, egy triót a zenekar egyes tagjai fognak előadni. A zenekar minden lehetőt elkövet, hogy a közönség rokonszenvét és áldozathozását kiérdemelje önzetlen és csupán kulturális célok szolgálatában eddig is teljesített és jövőre is teljesítendő munkájával.

— **A koronázás programja.** A belügyminiszter most küldötte meg a prefekturákhoz a koronázási ünnepségek végleges programját. E szerint a koronázás október 15-én feltétlenül megtartatik. A koronázás két részből áll. Első része, a tulajdonképeni koronázás Gyulafehérváron lesz megtartva. A koronát d. e. fél 11 órakor Cristea Miron metropolita teszi a király fejére. Ezen idő alatt az ország összes templomaiban isteni tiszteletek lesznek, a harangok zugni fognak. A koronázás második része Bukarestben fog lefolyni. Hír szerint az ünnepségek tartama alatt általános munkaszünet van rendelve.

— **A minisztertanács felhatalmazta a hadsereget a tűzifakészlet felének lerekvirálására.** A minisztertanács rendeletet adott ki, amely felhatalmazza a hadsereget az Erdély és Bánát területén található tűzifaszükségletek ötven százalékanak lerekvirálására. A minisztertanács határozat vagononként 2000 leuban állapítja meg a katonaság számára lerekvirálendő tűzifa maximális árát.

— **A börtönben ülnék a lóköltők.** Amint annak idején megírtuk, a csendőrség a László esperesnél elkövetett lopás ügyében letartóztatta Gábori Ignácot és fia, gelencei napszámosokat. A két lóköltő a lopást be is ismerte, azonban sem a lovakat, sem pedig a kocsit nem tudták előadni. Mindkettőt átadták a brassói törvényszék vizsgálóbírójának.

Városi mozi.

(A mozi iroda közlése.) Október 11-én és 12-én, szerdán és csütörtökön este fél 9 órakor kerül bemutatásra *A sátán naplója* film a szerelemről, a mámorról és a szenvedélyről. Hat felvonásban, írták: Porges Frigyes és Siklósi István. Főszereplők: Lucy Doraine és Fryland Alfonz. Leda Orlonia, a csodaszép hercegnő már négy kedvesét temette el s most az ötödiken a sor. Ez megegyezés szerint egyik főúri álarcos bálon meg is jelenik fekete dominóban és követi a hercegnőt belső lakosztályába, ahol lekerül az arcról az álarc. Nagy meglepetésére nem az imádott szerelmes, hanem egy fegyenc kerül ki a dominóból. Nagy lelki tusák és öbredő szerelmek után a fegyenc elmondja élete történetét. Ártatlan, mégis elítélték. Megszököik, egy autóra ugrik fel, a benne ülő utast kidobja és a tőle elvett fekete dominóban eljött a bálra. A hercegnő megszereti a fiatallembert és mint grófi kedvesét mutatja be a társaságokban. Párba, feltékenység, lázalom, jóvendülés, öngyilkosság vonulnak fel, hogy romantikussá tegye az egész darabot, egy amerikai milliárdos leánya, akit feleségül vesz a volt fegyenc. Szaktudás és raffineria minden trükkjével jelenik meg a végtelenül változatos filmen. — Ugyancsak a moziroda közli, hogy a közeli napokban bemutatásra kerül *Gróf Monte Cristo*, *Páris szeszadója* és a *Névtelen vár*. E filmdrámákra már eleve felhívjuk helybeli és vidéki közönségünk figyelmét.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó édesanyánk halála alkalmával színtel részvételükkel felkeresni és végtisztességtételen megjelenni szívesek voltak, ez uton is hálás köszönetet mondanak

Benkő Ily, Lili és Sári.

Mindazok, akik feledhetetlen kis leányunk, Potyikánk temetésén megjelentek s részvételükkel felkerestek, ez uton is fogadják köszönetünket.

Bartha Elek és neje.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a közlőhivatal nem vállal felelősséget.

Legújabb **ősz divatlapok** kaphatók: KOVÁCS ISTVÁN újságárusnál, Kézdivásárhelyen.

A város hivatalos közleményei.

E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

4112/1922. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Targul-Sacuesc r. t. város piaci vásár vám és helypénz állatbehozatali illeték, valamint a tervbevett kövezetvám szedésének házi kezelésben való gyakorlása, ugyisintén a vásárterek, közterek és utcák tisztántartásának saját alkalmazottjai által leendő elvégzettetése tárgyában szerkesztett szabályrendeletet a városi tanács folyó évi szeptember hó 23-án tartott tanácsülésében tárgyalta és elfogadta.

Ezen szabályrendelet f. év október hó 7-től 21-ig 15 napi közzszemlére ki van téve és az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik és esetleg felelőbezzéssel is élhetnek ellene.

Targul-Sacuesc, la 6. Octombrie 1922.

A városi tanács:

Cosma,
pt. primar.

4276/1922. szám.

Hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal közhirre teszi, hogy az 1922. év III. negyedre járó állami és községi adók 1922. év október 1-én esedékessé váltak.

Felhívatom az adóhátalálékosok, hogy az esedékes adójukat 8 nap alatt fizessék be, mert ellenesetben végrehajtás útján lesz behajtv.

Targul-Sacuesc, la 5. Oktombrie 1922.

A városi tanács:

Cosma,
pt. primar.

Szám: 112/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó közhirre teszi, hogy a Járásbírósnak C. 2720/9—921. számú végzése követeztében dr. K. Kovács István kézdivásárhelyi ügyvéd által képviselt Joós Imréné végrehajtató javára 7500 leu tőke s jár. erejéig 1922. év július hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 5000 leura becsült ingóságok u. m. 2 db. ló, kocsi, gazdasági eszközök és egy hordószerkezt nyilvános árverésen eladtnak.

Az árverés megtartására határidőül 1922. év október hó 12. napjának d. e. 8 órája tűzetik Kézdivásárhelyen Uj-ut 15. sz. alá.

Árverezni szándékozik azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kézdivásárhely, 1922. évi szeptember hó 25-én.

Molnár István,
bir. végrehajtó.

Egy jó családból való, 4 tanulóknak középsiskolát végzett fiú felvétetik HAYDL FRIGYES divatárú-üzletébe.

Naponként friss vágás.

Látogasson el üzletünkbe, ahol állandóan friss marha-, borjú- és sertéshus, ugyisintén mindenféle hentesárú olcsón és modernül kiszolgálva kaphatók KOVÁCS és KUNA, hentes és mészáros.

Eladó két házas beltelek

Kézdivásárhelyen. A házak fából építettettek. — Felvállalagositást dr. Molnár Dénes kézdivásárhelyi ügyvéd ad.

Halló! Halló!

Galacból most érkezett nagyobb mennyiségű áru újonnan berendezett üzletünkbe.

Figyelem! Figyelem!

Nálunk 5%-kal olcsóbb, mint bárhol.

Raktáron:

Talp, bőr, suszter-kellékek. Férfi és női szövetárú, ugyisintén fűszerárúkból is dus raktár.

GLIGOR ÉS LUKÁCS.

(A kaszárnyával átellenben.)

Küküllőmenti

I. rendű asztali és fajborok a CZELL-fele medgyesi borpincéből nagybani vételnél jutányos árban kaphatók: BENE ALBERT

üzletében, Kézdivásárhelyt.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.